

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Punctum Tertium Circa passiones, perturbationes, tentationes,
affectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54750)

videtur esse propinquior. Equidem hoc culpandum non est, sed ut §. 13. n. 8. monui, magna hic sæpè intercurrit deceptio, & virtus esse putatur, quod est vitium, vel saltem actus merè naturalis omni æternâ destitutus mercede. 3. Demum quæ media, & quo fructu huic illi virtuti acquirendæ sint adhibita.

PUNCTUM TERTIUM

Circa passiones, perturbationes, tentationes, affectiones.

IN hac materia non oportet esse rudem, & ex ruis ad varia quæ sita responsionibus Superior facilè colliget, an tyro vel Magister aut exercitatus sis in arte ac studio Ascetico. Pro instructione serviunt sequentia.

1. *Passiones* vel *motus* utriusque appetitûs inferioris sic dictæ sunt, quod vi suâ *patri* faciant partem superiorem, aut nunquam sinè motione partis inferioris excitentur. 2. *Perturbationes* vocantur, cùm vehementiâ suâ turbant rationem, ut non possit de honesto ritè & ex æquo, durante hoc æstu, judicare. 3. *Tentationes* dicuntur, quando iis se dæmon immisceat. 4. *Affectus* vel *affectiones* dicuntur, quando voluntas vi tentationis aut passionis se moventis præoccupata aut persuasa ex motu primò primo vel actiones ealdem, vel similes appetitui inferiori elicit, sive à propensione naturæ veniant, sive ab extrinseca occasione. Jam ad
quæ-

quæstionem, an sentiat quis animi *perturbationes aut tentationes molestas*, considerandum *1mo*, an sentiat quis talia, ità ut animi quiete non fruatur; an difficulter resistat, à quibus graviùs & sæpiùs impugnetur, aut in peccatum trahatur, an & quomodo resistat, vel quibus utatur mediis, aut an econtrà paulatim det vitas manus, in eoque appareat fuga laboris ad certandum in contrarium, languor animi, debilitas spiritûs, & quoad damna ac pericula, ejusmodi debilitatis ac languoris, insensibilitas quædam summoperè periculosa. Porro experienciâ propriâ vel alienâ, si diutiùs Pater aut Dux fuisti spiritualis ejusmodi tentatorum, didiceris; graviores *tentationes, perturbationes, affectiones* ortum ducere aut roborari *1mo* ex innata superbia. *2do* ex vario inordinato amore, iracundia, odióve erga alios, vel demum *3^{tiò}* ex melancolia aut hypocondria ingenita.

1mo, Innata superbia gignit amorem excellentiæ & honoris; unde, si quis minùs excellat, exoritur impatientia, tristitia, animi defectio, invidia, &c. quæ sanè multùm turbare possunt hominem; si autem excellat, séque ob talenta scientias æstimari videat, oritur contemptus aliorum, tumor mentis, qui in causa est, quò minùs mansuetè ac benignè quis agat cum inferioribus, sociabiliter ac fraternè cum æqualibus, reverenter & submissè cum Superioribus, & acerbo animo eorum monita aut reprehensiones excipiat, multùmque indignetur, si sibi utpote, si Superis placet, viro tan-

to hæc illa denegentur. Hæc lucta interior sæpè stravit viam ad varia peccata, imò & apostasiam.

2dò, Innatus aut acquisitus amor inordinatus est varius, v. g. imò nimius amor corporis ac carnis propriæ, ejusque commoditatum. Hinc quærentur sæpè non satis honestè pecuniæ, & si commoditates in cibo, potu, vestitu, aut varia in cubiculis supellectile sensualitatis subservientia negentur, oriuntur querelæ, murmura, aversiones animi, diffidentia erga Superiores. 2dò, nimius amor occupationum exteriorum, quæ non sunt juxta institutum & vocationem tuam. Unde mens non inhibita effunditur in loquacitatem, curiositatem, nugas, jocos, vanitates, &c. Huic affinis est amor libertatis nimia, cujus signa sunt, si quis horreat exactam disciplinæ religiosæ in loquendo, agendo, conversando observationem, ad vitam laxiorem [regulas & spiritualia negligendo] aspiret, paupertatem & humilitatem molestè ferat, fastidiat fratrum simplicium, aut regulas ad amussim observantium consuetudinem, negotiis vel externorum, vel se non concernentibus libenter se immisceat, desiderium nimium cum externis agendi foveat, sentiâtque que inquietudinem, cum ab eorum consuetudine abstinendum est. 3tò, amor inordinatus erga consanguineos Patriotas. Unde proveniunt inquietudines, amicitia particulares, oblocutiones, abalienationes ab aliis, conspirationes & conventicula noxia, quæ integrum

passionum variorumque malorum possunt alere exercitum. 4to demum amor inordinatus erga alios maximè juvenes ob pulchritudinem, munera, ingenium, affabilitatem, aliàque naturæ dona, & sympathicas qualitates. Hic sensualis amor sæpè fit carnalis, & inadvertenter se insinuans, & per amatosos aspectus, manuum compressiones, etiam amplexus & oscula se corroborans, ità paulatim corda agglutinat, ut in absentia amati inquietus sis continuò desiderans ejus frui præsentia, & in hac non tantùm pecces contra regulas religiosæ modestiæ, contentus hæc illa non esse peccata mortalia; sed etiam per continuam amoris reciproci provocationem uno quasi impetu sæpè in lethalem noxam prolapsurus sis, nec liber unquam eris inordinatis animi corporisque motibus, inquietis cordis affectionibus, gravi interiori luctu [cùm conscientia stimulet, divinæ inspirationes urgeant, ut hæc vincula disrumpas, & Deo cor ab omni inordinato affectu vacuum offeras] quàm discas modum amoris erga homines ponere, & quidquid inordinatum est, eliminare per examen particulare, accuratam sensuum, quæ allicere possunt, custodiam, iteratas, easque solidas animi recollectiones, ac in Deum velut unicum & summum Bonum omni unice amore dignissimum elevationes, pœnitentiæque pro expiandis etiam lævioribus nævis opera.

3to, Sicut jam amor erga quæcunque inordinatus varias passiones movet, perturbationes,

ten-

tentationes, inquietudines, & mala causas in
objecto prosequendo, ita in averfando innata
iracundiæ passio, odium erga eos, contra quos
antipathiam sentis, vel qui te tuosque offende-
runt, summopere te quoque conturbare pos-
sunt, & ad varia inducere mala. Prætexis qui-
dem complexionis diversitatem, inurbanos, im-
politos mores, fraudulentum alterius genium,
& justam, quam erga eum habes, averfionem;
interim debita & consueta caritatis fraternæ of-
ficia negligis, amaritudinem animi foves & au-
ges indies, & si hic par pari referat, animosi-
tates inde enascuntur, quæ & te & ipsum magis
magisque occæcabunt, ut cæco cæcum ducenti-
te ambo cadatis in foveam. Sub initium securis
radici applicanda, sicut omni inordinato affe-
ctui, ita & omni inordinatæ averfioni, ne dia-
bolus, in omnem animæ tuæ perniciem sive in
objecto prosequendo, sive averfando intentus,
te immisceat, majores motus cieat, & vitia
duo verè diabolica, iram scilicet & superbiam,
quòd coram altero te humiliare nolis, magis
magisque in animo tuo implantet. Hinc si pec-
câsti ex subito impetu, Sol non occumbat super
iracundiam tuam, pete à Deo & proximo ac
confratre tuo veniam; in actibus, ad quos à
natura propendes, contrariis te sæpè exerce,
& vince teipsum amore Dei, amore tuî, amo-
re proximi pretioso Christi sanguine redempti.
Difficultas, quam sub initium sentis, magis
magisque per frequens exercitium attenuabitur,
&

& sic ex passione non exurget *vehemens tentatio,*
aut perturbatio.

4to, Varias perturbationes tentationesque
provocat innata melancholiz aut hypocondriæ
passio, & ex hac decumbentes infirmitate peri-
to indigent animarum medico. Talis enim ge-
nii homines scrupulis, anxietatibus, animi &
conscientiæ angustiis valde obnoxii sunt, quos
ulterius inquietat diabolus; & sive in materia
blasphemiz, sive impuritatis, sive ad pusillani-
mitatem, deserendam vocationem, aut aliud
quodcunque scelus instigentur, vivacioribus
ac molestioribus præ cæteris phantasiis obruun-
tur, quæ certè ita rationem occæcant, ut,
quid consilii capiendum sit, nesciant, & ita
animum omninò despondeant desperationi
proximi. His satis inculcari non potest tritum
illud:

*Principiis obsta, serò medicina paratur,
Dum mala per longas invaluere moras.*

Nec remedium sub initium his est aptius, quàm
1. frequens recursus ad Deum, & immaculatè
conceptam Virginem. 2. Ad Superiorem, cui
omnes internos motus ac miseras candidè, &
sinè noxia verecundia ac diffidentia, quam dia-
bolus inspirare, & semper augere conatur, ape-
rire debent; inde enim sane levamen sentirent,
maximè si remedia ab eo suggesta in praxin de-
ducere sedulò allaborent. 3. Si, dum melan-
colicis humoribus ac phantasiis torquentur, non
ma-

maneant in loco, in quo confident, desides, & serpentem quasi in sinu foveant, sed contrantantur, alium locum, aliam occupationem quærant, inter quæ & est alloquium cum Patre aut Viro spirituali, utcunque omnes homines iis in æstu isto invisî sint & appareant, uno verbo facienti, quod in se est, Deus certè non deerit. Hoc infinitè potens, fidelis, misericors tibi promisit, qui tanquam infinitè verus ac verax dixit: *Cælum & terra transibunt, verba autem mea non transibunt.* Vide plura in reflexione præcedente de melancolicis. Demum ex quacunque demum passione, affectione oriatur tentatio, candidè aperire debes Provinciæ Præsidi, ad quos affectus vel peccata sis magis propensus, ut is idè de loco, officio, aliisque tibi in bonum tuum providere possit.

PUNCTUM QUARTUM, QUINTUM & DECIMUM.¹

Circa constitutiones, regulas, institutum, zelum animarum.

HÆc vocabula, *Institutum, Constitutiones, Regula*, bene intelligenda sunt. *imo, Institutum* est terminus complectens reliqua, scilicet constitutiones, regulas summarii, & modestiæ communes, item Decreta Congreg. Generalium, ordinationes, instructiones PP. Generalium, & Regulas particulares officiorum in Societate, quæ omnes ad finem vocationis nostræ in majorem scilicet Dei gloriam, salu-